

TWEEMAANDELIJKS BULLETIJN
DER VERBROEDERING DER
BELGISCHE ONTMIJNERS
(V. Z. W.)

Secretariaat :
30, Sint-Jansstraat, Tervuren

— P. C. R. 7537.94 —

Redactie :
Lunette 8/9, Berchem-Antwerpen

V6

Aan de vrienden der ontmijners

Een dringende oproep

De grote werkloosheid, die thans in ons land heerst, heeft de gedemobiliseerde oud-ontmijners niet gespaard. Vele onder hen schrijven ons, om hun benarde toestand te melden, waaraan wij niet onverschillig of ongevoelig kunnen blijven.

Het valt ons lastig, maar al te dikwijls ontkennend te moeten antwoorden, en onze onmacht te moeten bekennen ten overstaan van zoveel ellende.

Het valt ons lastig, maar al te dikwijls ontkennend te moeten antwoorden, en onze onmacht te moeten bekennen ten overstaan van zoveel ellende.

Ik doe dus een dringende oproep tot al de oud-ontmijners, die nu een gezaghebbende plaats bekleden, in de handel, nijverheid, administratie of zelf een zaak besturen, ons een helpende hand te willen toesteken, ten einde onze oud makkers

hebben zij zich bij ons aangesloten. Velen onder hen hebben zodoende hun bewondering willen tot uiting brengen ten opzichte van de grote diensten, die zo onbaatzuchtig door onze ontmijners bezwezen werden.

Het ogenblik is aangebroken hen te helpen deze moeilijkheid uit de weg te ruimen. Wij verzoeken al diegenen die de mogelijkheid inzien, een oud-ontmijner een plaats te bezorgen, zich zonder verwijl te doen kennen. Laten wij bewijzen aan onze oud makkers, die door het lot geteisterd zijn, dat, in onze mond, kamaraadschap en erkentelijkheid geen ijdele woorden zijn maar dat ze tot iets werkelijks en iets nuttigs leiden.

Duidt ons openstaande plaatsen en betrekkingen aan, wij geven u kloekmoed-

Het behoort niet aan de Verbroedering der Belgische Ontmijners zijn medewerking te verlenen bij de inrichting van zekere organisaties (Vereenigingen). Zij acht het nochtans nuttig het leerrijke kenbaar te maken opgedaan zowel in het tegenwoordige als in het verledene door de zeer verscheidene werkzaamheden zijner leden. Ziehier waarom deze in alle opzichten echte geschiedenis gepubliceerd wordt.

EEN OUDE GESCHIEDENIS EN TOCH...

Men heeft zo van die herinneringen die in het geheugen gegrift blijven, die ingesluimerd voortleven in ons eigen onderbewust zijn. En toch, plotseling zonder de minste aanleiding gebeurt het dat deze herinneringen ons tot in de minst bijzonderheden voor den geest komen. Dat is het wat mij vandaag overkomt, en een in 1940 gebeurd feit frisch voor den geest roept.

Het gebeurde in de eerste oorlogsdagen. Sinds maanden lag mijne eenheid in een mooi vlaams dorpje, waar wij aan de voltooiing der verdedigingswerken van het Gents bruggenhoofd werkten.

na hun val ontploffen. En heel goedschiks nam de bevolking deze ontruimingsmaatregel niet aan, dit tuig diende weggenomen vóór het ontplofte. Er diende iets gedaan te worden, waartoe dienden wij dan. Stond het leger niet in dienst der Natie, het was oorlog, en aan deze vraag geen gevolg geven betekende voor mij een grote tekortkoming aan de ons opgelegde taak.

En toen nam ik plotseling een besluit, gans alleen, als een arme onschuldige onwekkende, begaf ik mij op weg voorzien van koord, een schop en een zak om de bom in te moffelen. Van het te

Ik doe dus een dringende oproep tot al de oud-ontmijners, die nu een gezaghebbende plaats bekleden, in de handel, nijverheid, administratie of zelf een zaak besturen, ons een helpende hand te willen toesteken, ten einde onze oud makkers te werk te stellen.

Ons oproep richt zich ook tot onze Ereliden. Uit genegenheid en erkentelijkheid

lot geteisterd zijn, dat, in onze mond, kamaraadschap en erkentelijkheid geen ijdele woorden zijn maar dat ze tot iets werkelijks en iets nuttigs leiden.

Duidt ons openstaande plaatsen en betrekkingen aan, wij geven u kloekmoedige en sture werkers.

De Voorzitter,
Generaal SEVRIN.

Ontmijning bij de Schans van Smoutakker

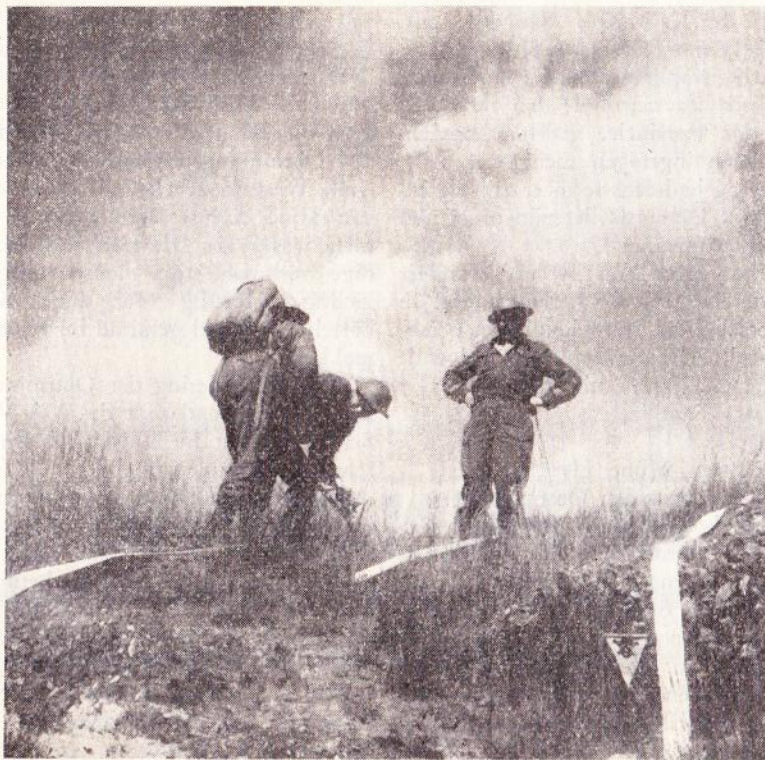

Photo J. GUYAUX

Grond arbeid... en toch dicht bij den hemel

frisch voor den geest roept.

Het gebeurde in de eerste oorlogsdagen. Sinds maanden lag mijne eenheid in een mooi vlaams dorpje, waar wij aan de voltooiing der verdedigingswerken van het Gents bruggenhoofd werkten. Wij hadden nog niets van de vijandelijkheden opgemerkt tenzij een verhoogd tempo van het werk. Was het door de nabijheid van het vliegveld, toch is het dat ons dorpje het slachtoffer werd van een lichte luchtaanval. Hier en daar vielen bommen in de velden, waarop de kalmte terug intrad. Voor mij echter een bedrieglijke kalmte, zoals gij zelf zult zien. Een bom was niet ontploft en ging de oorzaak worden van heel wat moeilijkheden. Waarom had deze bom niet gewerkt, waarom was zij niet op dezelfde plaats gevallen als de overigen. Waarom? Waarom?

Maar laat ons de feiten niet vooruitlopen; ongeveer een uur na het verdwijnen der vliegtuigen, kwam de gemeentesekretaris ons (de mannen van de genie) melden dat een bom gevallen was in de nabijheid van de gemeentplaats juist tegen een woning en niet ontploft. Vandaar dus een grote ontroering onder de bevolking welke om de weghaling, het onschadelijk maken of om het even wat smeekte teneinde het dorp van dit gevaarlijk tuig te bevrijden.

Veiligheidsmaatregelen werden getroffen, het huis ontruimd, alle verkeer in zekere straal geschorst, tot de komst der specialisten belast met dergelijk soort werk. Deze vaklui bestonden, enkele maanden geleden had ik ze nog aan het werk gezien bij het ontladen van zee-mijnen, maar waar deze lui nu gezocht. Ik was mij wel bewust van hun gering aantal manschappen en de hen nu opgelegde onmetelijke taak. Wat te doen? De hulp inroepen van deze mannen? Zij zouden zeker te laat komen. Men zegde me eens dat deze bom zes uur

kende voor mij een grote kortkoming aan de ons opgelegde taak.

En toen nam ik plotseling een besluit, gans alleen, als een arme onschuldige onwekende, begaf ik mij op weg voorzien van koord, een schop en een zak om de bom in te moffelen. Van het te verrichten werk kende ik niets, van het onschadelijk te maken tuig nog veel minder. Hier bevond ik mij nu voor die fameuze bom, m'n hart bonsde geweldig of... sloeg het in het geheel niet meer, ik weet het niet, iets is mij nog frisch in het geheugen, ik had het warm en kreeg het nog veel warmer onder den beklemmenden helm toen ik mijn oor tegen den bomwand drukte. Gelukkig voor mijn geschokt geheel hoorde ik geen verdacht geluid. Ik nam de bom vast, kreeg het tuig gemakkelijk uit de grond en droeg het naar de vrachtwagen welke ik bevoelen had voor het vervoer tot aan een beek buiten het dorp, hier zou de schade bij ontploffing heel gering zijn.

Nu besef ik ten volle de grootte van mijn ondoordachte stommitieit, maar toch was ik fier dit werk te hebben volbracht. Daarmee nam mijn nederige ontmijnersloopbaan een begin en blijft deze herinnering mij duurzaam en blijft zij zorgzaam bewaard in mijn diepste waaruit zij nu en dan ongevraagd terug opborrelt. Waarom?...

Maar ik bleef niet alleen, anderen zouden later als plicht hebben zulke gevaarlijke tuigen onschadelijk te maken, gedurende jaren zouden zij de gelegenheid hebben het geheim dezer springtuigen te ontsluiëren, heel dikwijls ten koste van hun leven, velen zijn gevallen en betaalden als « ridders zonder zwaard of harnas » (1) een duur losgeld voor hun onwetendheid waarvoor zij niet verantwoordelijk kunnen gesteld worden.

Oude geschiedenis, oude herinneringen en toch, indien morgen...

Kwam die « morgen » mijn geschiedenis zou herbeginnen. 180/3005

(1) Cronin.

Sociale kroniek

Hoe kleine eigenaar worden

Uittreks. v. «De Belgische onderofficier»

Gij hebt zeker allen reeds gehoord van de wet De Taye, betreffende de goedkope woningen. Daar Volksvertegenwoordiger Mellaerts hierover onlangs een voordracht hield, had onze Bestuurder, die alle gelegenheden te baat neemt om u zo goed en zo rap mogelijk in te lichten, omtrent zaken die u kunnen aanbevelen, mij gevraagd eens te gaan luisteren.

Zo vernam ik hier dat er in België ongeveer 300.000 woningen tekort zijn, en dat de wet de Taye zich uitstrekt over de bouw van een eerste lot van 50.000 woningen en zodoende maar een gedeeltelijke oplossing brengt van dit netelige vraagstuk.

Het stelsel der goedkope woningen steunt zich op het bekomen van een staatspremie (gebeurlijk provincie- en gemeentepremie) en van de 9/10e van het nodige kapitaal aan een zeer kleine interest : 3,75 %.

De staatspremie schommelt tussen 20 en 26.000 fr. naar gelang het kleine, middelmatige en grote gemeenten geldt. Deze premie wordt verhoogd met 20 % per kind, dus met 5 kinderen is de premie verdubbeld. Daarbij komt dan nog de gebeurlijke provincie en gemeente premie, doch er zijn tot nu toe nog weinig gemeenten of provincies die daaromtrent een beslissing hebben genomen.

woning betreft;

— men moet een degelijk en normaal huis bouwen;

— men mag het niet binnen de tien jaar verkopen of slechts in zeer bepaalde en verplichte gevallen;

— geen handel drijven, wel mag men de voortbrengst van zijn eigen werk verkopen;

— men moet bouwen aan de openbare weg; de gevel moet minstens 5 m. breed zijn; een plan laten opmaken;

— de woning moet voorzien zijn van een zogezegde badkamer (alhoewel de plaats moet voorzien zijn is de installatie niet verplichtend).

De premie wordt betaald als het ruw werk af is.

De aanvraag moet ingediend worden voor het begin van het bouwen, bij het Ministerie van Binnelandse Zaken, Wetstraat, 3, dat dan de nodige formulieren zal opsturen.

Volgens wij tot nu gezien hebben moet men dus de grond en minstens 10 % van het kapitaal bezitten; de 9/10e min de premie kan men lenen bij een maatschappij voor goedkope woningen.

Verder is men verplicht een levensverzekering aan te gaan die de gehele schuld dekt, de premie ervan wordt incens betaald. Het geldt hier echter een speciale verzekering, die aan zeer geringe voor-

IN MEMORIAM

Ook de Luikse Ontmijners in een diepse rouw gedompeld

Op Woensdag 23 Maart, rond 14 u. 45, juist acht dagen na het dodelijk ongeval van Westrosebeke, was de ontmiener ROLAND Albert, met zijn ploeg, bezig een perceel struikgewas te doorzoeken in de omstreken van Parfondruy.

Door nog ongekende omstandigheden onstond er op een zeker ogenblik een hebrand. Kort daarop had er een geweldige ontploffing plaats, die het lucht-ruim met stof en rook vulde.

Makker Roland diep getroffen rees ten gronde. Dadelijk werd hij naar het hospitaal van Stavelot gevoerd, waar hij stervend aankwam en enige ogenblikken later de geest gaf. Zo stierf het jongste slachtoffer bij de ontmijsning.

Hij laat een vrouw en vier kinderen na.

Als oorlogsvrijwilliger werd Onze diep-

betreunde makker ROLAND ingelijfd in het Iste Ontmijningsbataljoen, ging daarna over naar de sectie Namen en kwam eindelijk terecht in de sectie Luik, peloton Malmédy.

Roland was een kalme, bedaarde, getigde en zeer dienstgewillige ploegmaat, die door zijn overste zeer geprezen en door zijn werkgezellen zeer bemind was, allen zullen van hem een eeuwig aandenken bewaren en betreuren ten zeerste zijn onverwachts vroegtijdig heengaan.

Het verlies van deze makker brengt het getal der ontmijsningsslachtoffers op 99.

De Verbroedering der ontmijsners van België biedt aan de weduwe en kinderen Roland hare innige deelneming in het groot en onstelbaar verlies dat zij komt te ondergaan.

Makker Frans DEMAET werd uit onze rangen weggerukt

Het is met een ware smart — ja, een ~~wed. ploeg in ons~~ gelaat was het, wanneer we vernamen dat de Ontmijners weer één slachtoffer meer telden en die de droeve reeks, die we eindelijk dachten voor goed te zijn afgesloten, kwam aanvullen.

Op Maandag 21 Maart 1949 werd het stoffelijk overschot van makker Frans Demaet midden grote belangstelling ten grave gedragen te Poelkappelle.

slachtoffers in volle gevecht, bij het vervullen van hun onmijsnersplicht. De soldaten hebben hunne ~~namen~~ ~~namen~~ om in hun haard hun normale bezigheden te hernemen. Maar, daar waar de vijand zijne vernufte moordtuigen gestopt heeft en waar ze vernietigd worden, zijn er nog eenheden in den donkeren strijd, de ontmijsners, en hun verliezenlijst sluit zich nog niet af.

Zij die vallen bij de ontmijsningsver-

middelmatige en grote gemeenten geldt. Deze premie wordt verhoogd met 20 % per kind, dus met 5 kinderen is de premie verdubbeld. Daarbij komt dan nog de gebeurlijke provincie en gemeente premie, doch er zijn tot nu toe nog weinig gemeenten of provincieën die daaromtrent een beslissing hebben genomen.

Om deze premie te bekomen zijn de volgende voorwaarden gesteld :

— De woning moet gebouwd worden voor eigen gebruik;

— voor een huisgezin met 2 kinderen mag de bewoonbare oppervlakte slechts 95 m², bedragen, deze oppervlakte mag met 15 % per kind vermeerderd worden;

— men moet zelf de grond bezitten, de oppervlakte is er weer van beperkt op 3,8 en 20 aren, na gelang het een grote middelmatige of kleine gemeente geldt.

— Belg zijn, geen veroordelingen hebben opgelopen, met de kleine veroordelingen wordt er praktisch geen rekening gehouden;

— geen eigenaar of vruchtgebruiker zijn van een andere woning. Er wordt geen rekening gehouden als men mede-eigenaar is van een onverdeeld goed. Ook niet als het een krotwoning of ongezone

MEDEDELING MET BETREK OP ONZE STATUTEN

De verbroedering van de Ontmijners van België maakt bekend, dat luidens haar standregelen, het haar verboden is, zich te mengen in de strijd der politieke partijen, der taal- of goddienstige aangelegenheden.

Indien er leden zijn, die menen dat het haar plicht is, hulde te brengen aan de Koning, moeten er wij op wijzen dat deze hulde uitsluitelijk een persoonlijk karakter mag dragen.

het kapitaal bezitten; de 9/10e van de premie kan men lenen bij een maatschappij voor goedkope woningen.

Verder is men verplicht een levensverzekering aan te gaan die de gehele schuld dekt, de premie ervan wordt ineens betaald. Het geldt hier echter een speciale verzekering, die aan zeer geringe voorwaarden door de Spaarkas wordt verleend.

Laten wij dus een geval nemen; waar 160.000 fr. moet geleend worden. Als men normaal zal afkorten belooft de intrest op 20 jaar 60.000 fr., gij staat dus voor een schuld van 220.000 fr. die gij in 20 jaar moet afleggen, hetzij 11.000 fr. per jaar of 900 fr. per maand.

Gij zult misschien zeggen dat dit veel is en buiten het bereik ligt van de kleine. Maar de kleine betaalt nu ook 500 fr. en nog meer als huur en als hij nu een inspanning doet dan bezit hij binnen enige jaren zijn eigen huis. Als hij komt te sterven wordt het huis de eigendom van zijn vrouw en kinderen.

De Generaal SEVRIN en de argevaardigden der Verb. Broedering te Den Haag - 24-4-1949.

we vernamen dat de Ontmijners weer één slachtoffer meer telden en die de droeve reeks, die we eindelijk dachten voor goed te zijn afgesloten, kwam aanvullen.

Op Maandag 21 Maart 1949 werd het stoffelijk overschot van makker Frans Demaet midden grote belangstelling ten grave gedragen te Poelkapelle.

De kleine landelijke gemeente Klerken, met amper 2000 inwoners, kreeg dan ook een zekeren riem onder het hart, om het leed wat gelenigd te zien, door de overtalrijke huldeblijken gebracht door de militaire en burgerlijke overheden.

Benevens de familieleden volgden eveneens de lijkbaar een talrijke escorte van burgerlijke en militaire werkmakkers alsmede Senator de Grootte, Majoor Porrewyck, R., Luit.-Kol. Samyn, Luit. Van Lathem, Distriktbevelhebber der Rijkswacht, Kapiteins Merckx en Samyn, en Deckers afgevaardigde van de bevelhebber der Provincie. Talrijke kronen, vlaggen, een ingetogen menigte...

De oorlog had eens te meer zijn slachtoffer geeist. De aarde liet zijn prooi niet meer ontsnappen...

Het was meer dan 11 ure wanneer Luit.-Kol. Samyn voor het open graf in tegenwoordigheid van honderde personen, ontmijners en oud-makkers volgende dieptreffende lijkrede uitsprak :

« Achtbare Familie,

Mevrouwen, Mijne Heren,

Beste Vrienden Ontmijners.

In mijn hoedanigheid van Ondervoorzitter der Verbroedering der Ontmijners van België en voorzitter van West-Vlaanderen, valt mij de droevige taak te beurt hier voor dat open graf een laatste hulde, een woord van waardering, een laatste groet, aan onzen diep betreurden makker enlid Frans DEMAET toe te sturen.

Eens te meer heeft de dood er één in onze rangen uitgekozen. De oorlog is ten einde, de wereld kent opnieuw de vrede en nochtans vallen hier en daar nog

daten hebben hunne wapens neergelegd om in hunhaard hun normale bezigheden te hernemen. Maar, daar waar de vijand zijne vernufte moordtuigen gestopt heeft en waar ze vernietigd worden, zijn er nog eenheden in den donkeren strijd, de ontmijners, en hun verliezenlijst sluit zich nog niet af.

Zij die vallen bij de ontmiijningsverrichtingen zijn helden van de zuiverste soort, omdat zij hun leven opofferen niet meer als evennaasten die elkander trachten te doden, maar wel in bewerkingen die voor doel hebben het gevaar, dat hen landgenoten bedreigt, af te weren.

Ons medelid en vriend Frans is niet een nieuw slachtoffer van deze Keureenheid.

Ons medelid en vriend Frans is niet meer... door ene onverhoedse ontploffing van een grenaat werd DEMAET dodelijk getroffen op het vernielingsplein.

Demaet was een van die echt Vlaamse grondarbeiders sterk gebouwd, kende hij geen moeite, geen rust. Als werkmans bij de Ontmiijningstroepen, vernielingscentrum West-Roozebeke, uit de mond zelf van zijne rechtstreekse oversten vernomen, was Frans DEMAET een voorbeeldige werkmans, stipt, dienstvaardig, voorzichtig, eerbiedig voor zijne oversten, hartelijk en goed geluimd bij zijne werkmakkers

De Verbroedering der Ontmijners van België en bijzonderlijk de West-Vlaamse Sektie, verliest in DEMAET een recht-schapen getrouw medelid.

Dat het ons hier toegestaan weze aan zijn familie en in 't bijzonder aan zijn weduwe en zoon Jozef, onze meest innige gevoelens van deelneming te betuigen en moge de gedachte hun een troost zijn in hun smart, dat Frans als een held sneuvelde voor het Vaderland.

Van U, makker en vriend DEMAET, behouden wij de beste gedachtenis waardig van uw opoffering, rust in vrede onder Gods beschermvleugel, rust in vrede.

ERE Luit.-Kol. SAMYN, E.

Indien me eens de plaat veranderden

Het is niet meer op de kaai van het station dan men een oud-ontmijner aanpakt, nu is het eens op de tram, dan eens op straat.

Eens, weet ge nog, was aan het Half Eeuwfeestpaleis te Brussel; gisteren was het de tram die ons naar de Beurs voerde.

Ik ben van het « bulletijn »; men spreekt natuurlijk van ons « Bulletijn » en eeuwige altijd is hetzelfde: « Ik, ik kan niet schrijven » en een beetje spottend voegde gij er bij: « Daarvoor zijt gij daar, niet waar Bob, en daarbij ge bezit een goed geheugen en als ge nu eens alle anecdoten van onze kompagnie zoudt vertellen, dan hebt ge toch stof voor langen tijd ».

Maar, beste kameraad, al wat ge daar vertelt is zeer goed vergeet echter niet dat al die geschiedenissen of al wat in onze kompagnie, wacht van uw kompagnie, ze verwachten ander nieuws van de eenheid waartoe zij behoren.

Vergeet niet dat de Verbroedering alle ontmiijners van gans België vereenigd op dat er taalrijke ontmiijningseenheden bestonden die elk hun eige typische troepgeest hadden. Het zijn vooral de plaatsen en de omstandigheden die hun invloed hebben laten gelden bij het vormen van de troepgeest. Er waren eenheden die zich voortdurend verplaatsten - echte nomadenvolken - andere Secties

vele vierkanters kilometers verspreidt waren.

Ik denk nu wel dat ge zult begrijpen dat enkele alléén de verhalen van onze kompagnie...!

Maar allen, zegt ge, hebben ontmiijnd en hebben de zelfde vreugde en vooral de zelfde smarten gekend. Het is waar: ze hebben alle iets gemeen; 't is ook daarom dat in onze verschillende afdelingen van de Verbroedering zoveel kame-raadschap heerst. Nochtans, 't is juist omdat ge de vergadering kritikeert, ge zoudt willen dat de vergaderingen aantrekkelijker waren en deze niet bestonden uit ellange discuties over ontwerpen welke nooit verzelijk worden, ge zoudt ook nog willen dat deze vergaderingen leerzamer en ontspannend waren, en wat weet ik nog meer.

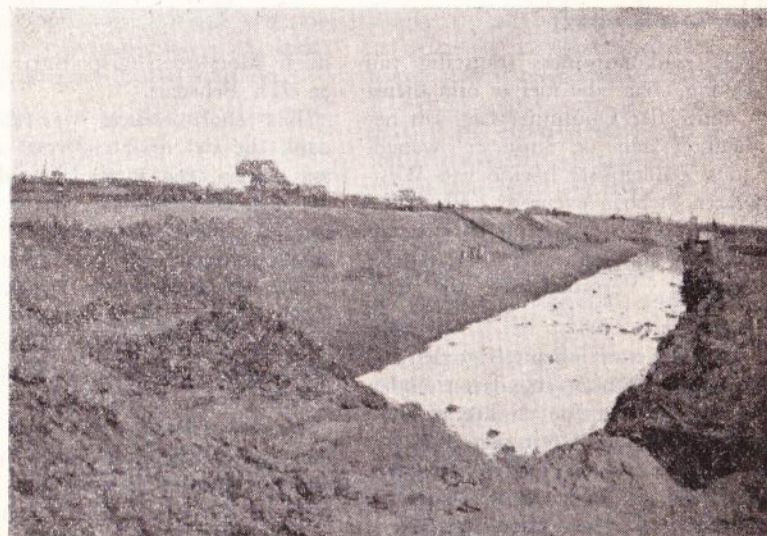
Tot hiertoe stop, uwe kritieken hebben geen reden van bestaan meer, ge komt te laat. Het wordt hoog tijd dat ge uw rekenschap geeft dat vele dingen veranderd zijn, hiervan zult ge meer zeker zijn bij de algemene vergadering welke zal plaats hebben te Antwerpen in de loop van de maand Juni, daar zult ge U in verbinding kunnen stellen met allen oudgedienden, ge zult de gelegenheid hebben te zeggen het geen dat ge nooit geschreven hebt, ge zult eveneens vaststellen dat een ontmiijner altijd in de Bres blijft.

Bob DEM.

Onze jaarlijkse algemene vergadering

Gisteren en vandaag

Aan de haven van Antwerpen

*Vervaardiging van een nieuwe petroleum haven
op de plaats der oud mijnenvelden*

SPORT NIEUWS

PING-PONG

Spoorwegtroepen 2 - D.O.V.O. Lommel 5

Deze uiterste spannende en zeer fair betwiste ping-pong match ging door in de barak te Lommel op 29 Maart. Voer-

Devriese—Korporaal Abrams 16/21; 21/18.

Met deze wedstrijd behaalden de

Onze jaarlijkse algemene vergadering

Dit jaar zal de Algemene Vergadering plaats hebben te Antwerpen, onze fiere Scheldestad. Met het oog op de aanstaande nationale verkiezingen is het ons nog niet mogelijk de juiste datum op te geven, er bestaat echter veel kans dat onze Antwerpse vrienden ons mogen verwachten op 19 Juni.

In ons volgend nummer, dat in het begin der maand Juni zal verschijnen, zullen wij breedvoerig hier over uitweiden. In afwachting mogen wij u wel verklappen dat de voormiddag als volgt zal besteed worden; neerleggen van bloemen ontvangst op het Stadhuis, algemene vergadering optocht door de vernaamste straten der stad, gezamenlijk vriendenmaal. De namiddag zal geweid worden aan een uitstap per boot op de Schelde, een bezoek aan de wereldberoemde diertuin en andere merkwaardigheden der stad, want wij weten allemaal hoe rijk Antwerpen hieraan is.

Het spreekt van zelfs dat ditmaal de dames van de partij zullen zijn, en dat ze deze gelegenheid niet zullen laten ontsnappen om op tijd aan haar man of verloofde te zeggen « We gaan mee »!

GEZAMELIJK FEESTMAAL

De leden die wenssen deel te nemen aan het gezamenlijk eetmaal, dat zal plaats hebben in de lokalen van de V.O.V. na de algemene vergadering, worden vriendelijk verzocht zich te doen opschrijven in hun plaatselijke afdeling en de prijs ervan (60 fr.) te storten op de P.C.R. n° 36.99.07 van Kap. Cotton, 36, Leopoldstraat, Duffel.

LIDGELD VOOR 1949

Het grootste deel onzer leden hebben reeds hun bijdrage voor 1949 betaald. De andere vragen zich zeker af op welke manier zij zich hiervan kunnen kwijten, aangezien wij onlangs hadden aangedrongen opdat de leden zoveel mogelijk hun lidgeld zouden betalen, langs de provinciale afdelingen.

Vandaag kunnen wij reeds de meeste nummers der P.C.R. der afdelingen opgeven, het wordt hun alzo mogelijk, heel gemakkelijk hun lidgeld te betalen.

NAMEN : Verbroedering Ontmijners Namen en Luxemburg; Nr 800505;

LUIK : Verbroedering Ontmijners Luik; Nr 790211;

BRABANT : Verbroedering Ontmijners Brabant Nr 8173.53.

OOST-VLAANDEREN : Van Clevén, Emile, Gent; Nr 451180;

ANTWERPEN : Guyaux, Jacques, Aalmoezenier, Capelle, Nr 562409;

WEST-VLAANDEREN :

M. Emiel Samijn - Brugge Nr 3450.69

HENEGOUWEN :

M. Lechien, Couillet - Nr 851.35.

Deze uiteerste spannende en zeer rari betwiste ping-pong match ging door in de barak te Lommel op 29 Maart. Voegen wij hier maar onmiddellijk aan toe dat de mannen van Lommel de verwachtingen overtroffen hebben en alle pronostieken omverhegelden. Misschien kunnen de spoorwegmannen een verontschuldiging inroepen en de verre verplaatsing als dusdanig laten gelden, maar... zij brachten hun eigen tafel mede wat voor de Lommelse heidebewoners een niet te onderschatten handicap betekende.

De bezoekers konden benevens hun goed spel rekenen (op hun militieklas '48-'49) beweeglijkheid, lenigheid en jeugd en telden daarenboven een aangesloten B.P.P. Mechels D-speler in hun rangen, terwijl de ontmiijners reeds een dagje ouder worden en als gemiddelde ouderdom 40-45 tellen.

Wij dienen in het bijzonder de scheidsrechter Sergeant Spittaet te loven om zijn onpartijdige spelleiding en zijn klare kijk op het soms heel vlugge spel, voorzeker bracht hij de voorafgaande dagen door met het instuderen van het Ping-Pong reglement.

Ziehier de technische uitslagen :

Soldaat David—O.-Luit. Vanderhenst 12/21; 15/21.

2de herneming op gegeven ogenblik 11/4 voor David.

Korp. Gerard - Korp. Derboven 21/11; 16/21; 9/21.

Van meet af aan speelde Gerard stoicijns kalm terwijl Derboven eerder zenuwachtig van zich afbeet zodat reeds heel gauw een groot puntenverschil genoteerd werd. Na de eerste set verloren te hebben herpakte Derboven zich volledig, zijn gekende revers-smashes brachten den tegenstander volledig van streek en de Lommelse speler eindigde deze wedstrijd met een onaantastbare over-

Devriese—Korporaal Abrams 16/21; 21/18.

Met deze wedstrijd behaalden de Spoorwegmannen hun certse individuele overwinning. Broechaut speelde kalm en miste geen gelegenheid om de fouten van De Rijck in punten om te zetten. De Rijk speelde eerder matig, ving de ballen veel te hard op en was zeer zorgeloos in het opgaan. Het roer omwerpen, Gerard.

Steenackers—Korp. Cosemans 23/21; 13/21; 21/23.

Twee spelers volkomen aan elkaar gewaagd, de één betrouwend op zijn effect spel de andere op zijn droge smashes. Het was de meest zenuwslappende partij, getuige hiervan de hoge eindcijfers.

Olivier—De Smedt 21/17; 21/16.

Twede overwinning van Hoogboom; Olivier speelde hard en juist, De Smedt onderschepte zoveel mogelijk, gaf goed terug maar ging veel te zacht op en verspeelde aldus heel wat punten. Uw « service » verzorgen Edgard en U geen vrees laten aanjagen.

Korp. Gadisseur — Korp. Meskens 7/21; 11/21.

Meskens speelde als in een zetel smashte goed en wist de wenig gevaarlijke ballen van Gadisseur goed terug in de hocken te plaatsen. Spijtig voor hem dat hij zich niet ten volle moest geven. Uw volgende keer een sterkere Thuur.

Dubbel.

O.-Luit. Vanderhenst-Abrams—David-Broechaut (Hoogboom) 21/9; 21/11; 21/15.

Daarmede behaalde Lommel zijn eerste beker, alle wedstrijden werden geestdriftig toegejuicht alsook individuele welgelukte spel onderdelen.

Wij hopen in de toekomst nog een hele reeks trofeeën te mogen winnen en wachten op andere tegenstanders.

De ontmiijners in het Zuiden van Oost-Vlaanderen

Enkele oud-ontmiijners franstalig van uitdrukking, maar die niet te min dienst deden onder der Ontmiijnersslag van het IIe Bataljon aan de kust en wonende in ons Zuidelijkste hoekje van West-Vlaanderen hebben eveneens eens willen medewerken en al het hunne ertoe bij brengen aan het edele werk dat onze zo duurzame Verbroedering tot taak heeft.

Zij hebben hun plicht begrepen en hebben voort doen leven, dezen ouden groeien geest die leefde en heerste over onze eenheden der Ontmiijners, de ere die toekomt aan onze glorierijke helden, de hulp die bijgedragen wordt aan onze gekwetsten, zieken en noodlijdenden.

Op het initiatief van makker Hochin Marcel, oud-sergeant der 3e kompagnie van het 2de bataljon, terdege bijgesaan door makker Vlieghe van dezelfde kompagnie en met medehulp van enkele anderen maar in het bijzonder onder de stuwkracht van makker Hochin werden enkele degelijke ontspanningsavonden en vriendschapsavonden op touw gezet en

nl. te Moeskroen op datum van 5, 6, 26 en 27n Februari.

Een enorm succes was dan ook de dank die de inrichters voor zich mochten nemen, een tombola maakte tientallen gelukkigen, en er werd lustig gespeeld, gedanst en gezongen, 't was een echte verbroedering van Vlamingen en Walen, en ieder sprak er zijn eigen taal en dialect.

Kameraad Nuyttens Albert, oud-sergeant der 6de kompagnie was er als gedelegeerde van het Kortrijkse.

Makker Hochin was dan ook meer dan in z'n nopjes wanneer hij aan zijn oud-korpsverste en voorzitter Majoor Samijn de sommen van 2.700 en 3.050 fr. kon overmaken als resultaat dier feestelijkheden. De voorzitter hield er dan ook aan hem van harte voor zijn mooie daad te feliciteren in naam der provinciale afdeling alsmede in zijn eigen naam.

Bravo voor de Mannen van Moeskroen - vooruit - het goed pad op - met nieuwe feestelijkheden in top.

De Voorzitter
der provincie West-Vlaanderen

WETESCHAPPELIJKE KRONIEK

(uit "La Voie des Belges")

Ammoniak en synthetische meststoffen

Jaren en jaren terug was men van oordeel dat ammoniak getrokken werd uit urine, gewei van het hert of uit de beenderen. Alzo kunnen we zeggen dat tot in 1913 de industrieel bronnen van am-

dierlijke en gelijkaardige organische meststoffen voegden zich daar nog aan toe en alzo kwam het, dat tijdens de twee laatste generaties een massa chimisten en landbouwingenieurs gevormd werden.

STATUTAIRE VERKIEZINGEN

De hiernavermelde leden van de bestuursraad zijn dit jaar uittreidend en herkiesbaar : Sevrin, Voorzitter, Samyn, Linden, Dieu, Cotton, Vanderydt, Debacker, Lhoost, Lallemand; de commissaris : Van Cleven.

Hebben reeds hun candidatuur gesteld: Placet.

Deleden die nog wensen hun kandidatuur te stellen voor een dezer plaatsen moeten zich voor 15 Mei aanstaande doen kennen.

Vlaamse Folklore

Folklore is eigenlijk een Engels woord dat algemene ingang vond in onze taal en betekent : studie der volksverleveringen.

Ons klein landje mag terecht fier gaan op z'n folklore. Spijtig genoeg wordt minder en minder aandacht geschonken aan deze belangwekkende en soms zeer plezierige volksgebruiken en eigenaardige benamingen door onze hedendaagse mensen. Daarom vinden wij het de moeite waard enkele gedachten weer te geven welke Dr K. C. Peeters op een prachtige wijze bewerkte in zijn uitgebreide folklorebeschrijving «Eigen aard».

De oppervlakte van ons klein landje moet eertijds wel zeer woest en onvruchtbaar geweest zijn, ga maar even de eerste reacties na van een boer uit de zandstreken, die hoegenaamd niet opgetogen is met de plaats welke God hem onder de zon schonk. « 't Is goed te zien zegt de heispitter, de zandruggen wegsmitend dat Ons Heer dat op zes dagen afgelapt heeft. »

Talrijk zijn de spotnamen die hun oorsprong vinden in de gesteldheid van den bodem. Te Stalle wonen Zavelboeren, te Meise de klotboeren. In gans Liezele, zegt men, is niet één enhele pier te vinden. Te Halle in de Kempen vond men er een, en wel op de enigste plaats waar vet te vinden is, in de moezegoot van de pastorij. De pier werd aan een keten vastgebonden nabij de Kerkhof-

Zoals Waterloo hoog op loopt met het bezit van het bed waarin Napoleon sliep, zo beroemt Oolen zich op de pot met de drie oren waaruit Keizer Karel dronk.

Hier volgen een drietal vertellingen over de Boeren van Oolen.

« Keizer Karel op jacht in de buurt kreeg dorst en bestelde in de herberg « De Oude Stier » een pot Diesters bier. De waard bood hem de pot aan maar hield zelf het handvat van de pot vast. De Keizer liet enkele dagen later een pot afgeven met twee oren en wilde toen het effect zien van de nieuwe pot. De waard bracht het bier en hield de beide oren in de handen. Toen liet de Keizer een derde oor aan de pot zetten, doch niets baatte. De waard hield de twee oren vast, hield de derde naar zich toe, zodat de Keizer nog geen kans kreeg een oor vast te nemen.

Op zekere dag werd in de gemeenteraad besloten de kerk van Oolen te verplaatsen om het Marktplein te vergroten. Al de inwoners werden opgeroepen en zouden allen aan ene zijde der kerk duwen. Na enkele uren vermoeienden arbeid viel nog geen verandering te bespeuren. De koster, een der meest verstandige, kwam op het idee zijn vest aan de andere zijde tegen de kerkmuur neer te leggen om het verschuiven gemakkelijker te kunnen nagaan. Terwijl ieder-

(uit "La Voie des Belges")

Ammoniak en synthetische meststoffen

Jaren en jaren terug was men van oordeel dat ammoniak getrokken werd uit urine, gewei van het hert of uit de beenderen. Alzo kunnen we zeggen dat tot in 1913 de industrieel bronnen van ammoniak de onzuivere wateren of steenkoolgaz afkomstig uit de cokes fabrieken, waren. Heden wordt het voortgebracht door een samenstelling gebaseerd op atmosferische stikstof; alzo kan men ammoniak in praktisch onbeperkte hoeveelheden fabriceren.

NH₃ of Ammoniakgaz heeft als voornaamste eigenschappen een kleurloos gaz te zijn met sterke reuk, dat aan de ogen pikt en tranen verwekt, zeer oplosbaar in water als we nagaan dat 1 liter water op 0° 1127 liter ammoniakgaz kan oplossen, zijne gazvormige dichtheid dewelke 0,589 is en een moleculair gewicht van 17. Dit product is van groot belang geworden bij het synthetisch vervaardigen van nitraat, van soda ingevolge het procede Solvay, van kunstmatig ijs en van sommige organische derivaten. Van bijzonder groot belang is het in de Landbouwnijverheid, onder de vorm van ammoniak-sulfaat, gebruikt als stikstofmest.

Reeds van in de oudheid, heeft men zich rekenschap gegeven dat het herhaald oogsten de grond uitputte. Om de uitputting van hun grond te verhinderen en de aarde dit voedend bestanddeel terug te bezorgen hadden de oude Grieken de hoedanigheden van het mest naar waarde weten te schatten en de Egyptenaren sloegen zelfs opslagplaatsen op van hetgeen de Nijl bij hoog water stand aanspoelde.

De aangroei der bevolkingen bracht met zich mede een groter behoefte aan voedingsproducten en bij gebrek aan afdoende bemestingsmiddelen kwam men na vele jaren te staan tegenover een aanzienlijke vermindering van de vruchtbaarheid van de aarde. Het gebrek aan

dierlijke en gelijkaardige organische meststoffen voegden zich daar nog aan toe en alzo kwam het, dat tijdens de twee laatste generaties een massa chimisten en landbouwingenieurs gevormd werden. Het arbeidsveld van deze menschen was gelegen in al de vertakkingen van de industrie der chemische meststoffen. Het ontstaan dezer industrie was eerder moeilijk: men ontbeerde alle gegevens betreffende de manier waarop stikstof werd opgeslorpt door de planten.

Twee stellingen werden echter zonder dralen voorop gezet, deze van LIEBIG in Duitsland en deze van LAWES in Engeland. Deze laatste zag weldra zijn theorie bewezen door de feiten en zijn werk leidde tot de benutting van de soda-nitraat opslagplaatsen van Chili. Alzo werd er een uitweg geschapen voor de ammoniak bevattende producten der gaz fabrieken en onstond er een stikstof industrie zooals we die heden nog kennen. Vanaf dat oogenblik is het gebruik van synthetische meststoffen meer en meer algemeen geworden. De keuze tusschen de verschillende producten die ter beschikking worden gesteld hangt af van den aard van den grond en van de manier van teelten zelf: deze meststoffen geven de planten zeer nuttige groei elementen en ze zijn omzeggens gelijkvormig. De meest gebruikten zijn toch deze volledig gebaseerd op de fosfaten en dit onder de vorm van super-fosfaten, ze zijn een weinig korrelachtig en bevatten een zeker percentage stikstof.

Tot verbetering der weide gronden heeft men ook zijn toevlucht genomen tot het gebruik van fosfatische meststoffen. Het gebruik van de meststoffen op basis van ammoniak-sulfaat heeft ook het voordeel te leiden tot een besparing van tijd en werk.

lapt heeft. »

Talrijk zijn de spotnamen die hun oorsprong vinden in de gesteldheid van den bodem. Te Stalle wonen Zavelboeren, te Meise de klotboeren. In gans Liezele, zegt men, is niet één enhele pier te vinden. Te Halle in de Kempen vond men er een, en wel op de enigste plaats waar vet te vinden is, in de mozegoot van de pastorie. De pier werd aan een keten vastgebonden nabij de Kerkhofmuur omdat men hem hield voor een gevaarlijk dier.

Spotnamen zijn bij ons aan de orde van den dag en altijd ziet men iemand anders fouten beter dan z'n eigen gebreken. In de processie te Ledegem gingen vroeger twee mannen waarvan de een een stroohalm droeg en de andere een balk. De « balkman » bespote voortdurend de « strooman ». In het Roeselaarse is deze herinnering blijven voortleven en als men kwaadsprekers op hun fouten wijst zegt men « de Ledegemse processie gaat uit ».

In de folkloristische litteratuut heeft de Mechelse maanblusserij een zeer bijzondere plaats ingenomen. De manschijnbrand van St-Romboutstoren te Mechelen geschiedde van 27 op 28 Januari 1687. Reeds op 2 Februari verscheen een Mechels satirisch gedicht van 72 verzen, waarin Mechelen 14 gemeenten voor de geheimraad te Geel daagt teneinde de spotternijen te doen ophouden. Dit gedicht draagt de naam van « Opene brieven van dacement ». Toch zijn de Mechelaars niet alleen, Hofstade, zondigde. Te Diest, te Edegem en St-Truiden probeerde men zelfs de zon te doven. Dansende muggen achter de kerktoren deden de brandweer uitrukken te Brugge, Mechelen aan de Maas, Peer, Pupilmonde, Tienen en Turnhout.

Een volk dat een heel benijdenswaardige positie bekleed in onze folklore is wel het volkje van Oolen of beter gekend als de Boeren van Oolen. Niet minder dan dertig spotsagen worden over de inwoners van Oolen verteld. Maar Oolen wist hier toch z'n profit uit te halen.

plaatsen om het Marktplein te vergroten. Al de inwoners werden opgeroepen en zouden allen aan ene zijde der kerk duwen. Na enkele uren vermoeienden arbeid viel nog geen verandering te bespeuren. De koster, een der meest verstandige, kwam op het idee zijn vest aan de andere zijde tegen de kerkmuur neer te leggen om het verschuiven gemakkelijker te kunnen nagaan. Terwijl iedereen zich om het meest inspande ging toevallig een bedelaar voorbij de kerk. Hij zag het vest liggen, raapt ze op en ging er mee voort. Toen de koster enkele tijd nadien kwam zien en zijn vest niet meer zag liggen, riep hij tot de Oolenaars, « We hebben winst, want daar straks lag mijn vest tegen de muur en nu zit het er al onder.

Den andere keer, op aandringen van den Heer Pastoor, werd besloten het gras dat welig tierde op het dak der kerk te toen verdwijnen maar hoe dit gedaan? De koster, nogmaals hij, vond na enkele tijd diep nadenken de oplossing. Men zou een koe op het dak der kerk laten grazen. Men haalde een koe, bond hun een koord om den nek en enkele stoere kleppers trokken haar omhoog. Toen het beest op halve hoogte was hing haar de tong uit de muil. « Zie, riep de koster, ze ruikt het gras al en likt zich reeds de muil.

Tot slot nog enkele gezegden die gebruikt worden om onze taal een sierlijkere kleur te geven, of door sommigen gebruikt worden om blijk te geven van hun grotere levenservaring:

« 't Is lelijk, zei de uil, en hij bezag zijn jong ».

« De deugd in 't midden, zei de duivel, en hij ging tussen twee begijntjes staan ».

« Werken is zalig, zei 't Begijntje, en ze droegen 'n boonstaak met tweeën ».

« Wat nu gezongen, zei de koster, en de kerk stond in brand ».

« Dat is één, zei Uilenspiegel, en hij sloeg zijn wijf van de trappen ».

DE AZIJNPISSER.